مدیریت شهری
شماره ۵۵ تابستان ۹۸
No.55 Summer 2019
۴۵-۶۴
زمان دریافت مقاله: ۱۳۹۷/۱۱/۱۰ زمان پذیرش نهایی: ۱۳۹۸/۰۵/۳

نقش آفرینی شهر اصفهان به عنوان شهر خلاق صنایع دستی با رویکرد توسعه گردشگری پایدار

دکتر رضا مختاری ملک آبادی*- دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری،دانشگاه پیام نور،تهران،ایران.

سحر عظیمی نیا- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه غیرانتفاعی دانش پژوهان، اصفهان، ایران

چکیده

از اواخر قرن بیستم، مفهوم خلاقیت به طرز فزاینده ای در مباحث مرتبط به توسعه ی پایدارگردشگری و بازسازی شهری مورد توجه قرار گرفته است. ظهور و فراگیر شدن ایده ی شهر خلاق شاهدی بر این ادعاست. رقابت شدید میان شهرها به عنوان مقاصد گردشگری، شهرها را ناگزیر به یافتن راهکارهایی جهت متمایز شدن از سایر شهرها ومقاصدگردشگری کرده است. تمرکز بر توسعه ی صنایع خلاق و به کارگیری استراتژیهای شهرهای خلاق یکی از راهکارهای پیش روی بسیاری از شهرهای امروزی جهت رسیدن به توسعه پایدار گردشگری است. امکان توسعه ی گردشگری خلاق در ایران به ویژه در کلان شهرهایی مانند اصفهان، به دلایلی نظیر وجود خرده فرهنگهای متعدد، غنای آثار فرهنگی و هنری و اصالت صنایع خلاق از جمله صنایع دستی وجود دارد. جایگاه صنایع دستی به عنوان دومین عامل رشد و توسعه ی تولید ناخالص ملی در کنار صنعت گردشگری به عنوان مهمترین منبع رشد اقتصاد جهانی،چه در سطح کشور و به تبع آن در سطح شهر اصفهان، بسیار درخور توجه است. هدف از این پژوهش بررسی شاخص های شهر خلاق صنایع دستی درسطح مناطق ۱۵گانه شهر اصفهان و تاثیرپذیری صنایع دستی و گردشگری از یکدیگر در یک مقصد گردشگری خلاق با رویکرد توسعه پایدار گردشگری می باشد. پژوهش حاضر از نظر هدف، جزء پژوهشهای کاربردی و از نظر نحوه ی گردآوری داده ها، جزء پژوهشهای کیفی-کمی است.همچنین با بهره گیری از داده های ثانویه، تهیه پرسشنامه از متخصصین حوزه گردشگری وصاحبان مشاغل صنایع دستی، مدل تاپسیس و نرم افزارهایSPSS و GIS شاخصهای شهر خلاق صنایع دستی در مناطق پانزده گانه شهر اصفهان مورد تجزیه و تحلیل قرارگرفت. بررسی های صورت گرفته نشان داد مناطق ۱،۳،۶ و۲ به لحاظ شاخص های شهر خلاق صنایع دستی جز مناطق فرا برخوردار، مناطق ۵ و۴ جز مناطق برخوردار و بقیه مناطق جز مناطق فرو برخوردار(محروم) می باشند. به طور کلی شهر اصفهان پتانسیل حرکت به سمت شهرهای خلاق صنایع دستی با رویکرد توسعه پایدار گردشگری را داراست و پیوستن اصفهان به شبکه ی شهرهای خلاق یونسکو میتواند پیامدهای مثبتی نظیر ارائه ی یک تصویر منحصر به فرد از شهر و متمایز کردن آن به عنوان یک مقصد گردشگری خلاق و رونق توأمان بازار گردشگری و صنایع دستی اصفهان را همراه داشته باشد.

واژگان کلیدی: شهرخلاق،گردشگری خلاق، صنایع خلاق، صنایع دستی، اصفهان.

Role playing of Isfahan City as a Creative Craft City with a Sustainable Tourism Development Approach

Abstract

From the late of twentieth century, the concept of creativity has considered increasingly in related topics with tourism extension and urban reconstruction. The emergence and development of creative city is the evidence for this claim. Severe competition among cities as tourism destination has made cities inevitable to find solutions for differentiates from other cities and tourism destination. Concentration on development creative industry in Iran, especially and using strategies of creative cities is one of advance solutions in many modern cities. There is Development of creative tourism in Iran, especially in metropolis such as Esfahan, due to reasons such as multiple subcultures, the richness of cultural and artistic works and authenticity of creative industry including handcrafts. According to statue of crafts as second factor of growth and development of gross national product and also beside tourism industry, it is very worthwhile as the most important source of global economic growth, either in country level and consequently in Esfahan city level. Generally, the purpose of this research is investigating the indices of creative city of crafts in level of fifteen areas of Esfahan city and effectiveness of crafts and tourism from each other in one creative tourism destination with emphasis on crafts. The present research from purpose is applied research and from method of gathering data is qualitative and quantitative research. Also by using secondary data, providing questionnaire from experts and business owners, have been analyzed the incidence of creative city of crafts in fifteen areas by method of TOPSIS and SPSS software. Generally, studies have shown, Esfahan city by incidence of creative city of crafts have potential to move toward creative city of crafts with the approach of tourism, also fifteen areas of Esfahan city, equally they don't benefit from incident of creative city of crafts. Joining Esfahan to network of UNESCO creative city have positive result such as present unique image from city and differentiate it as creative tourism destination and the same boom of tourism market and Esfahan crafts.

Key words: creative city, creative tourism, creative industry, crafts industry, Esfahan

* نویسنده مسئول مکاتبات، شماره تماس: ۰۹۱۳۳۳۴۵۷۶۸ ؛ رایانامه: mokhtaryus@yahoo.com

۱- مقدمه

۱-۱- طرح مساله

شـهرهای جهانـی در چارچوب اقتصـاد جهانی به عنوان گـره شـبکه ها به شـدت با یکدیگـر در رقابت هسـتند و هـر یک سـعی مـی کنند در سـاختار سلسـله مراتبی خود را ارتقاء دهند و فرصت های بیشـتری را به سـوی خـود جـذب کننـد. در ایـن میـان حرکـت بـه سـوی اقتصـاد خـلاق و در نهایـت کسـب جایگاه شـهر خلاق مـی توانـد فرصـت هـای بسـیار مهمـی را در تعامـلات شـهری بـه ویـژه در عرصه هـای فراملی بـرای هر مکان شـهری مهیـا سـازد(مجمع جهانـی اقتصـاد ،۲۰۱۳). یکـی از نمودهـای کسـب جایـگاه شـهر خـلاق امـکان توسـعه‌ی گردشـگری خلاق اسـت که در ایـران، به‌ویژه در مناطـق دارای تنـوع فرهنگـی و خـرده فرهنگ‌های متعـدد، پیشـینه‌ی غنـی تاریخی و آثار هنـری محلی و صنایع‌دسـتی اصیل، متنـوع و باکیفیت، به بهترین وجه وجـود دارد. بـا ایـن همـه پتانسـیل مشـکلاتی از قبیل ضعـف بازاریابـی، تبلیغـات گردشـگری،کمبود سـرمایه گـذاری، فقـدان برنامـه ریـزی، کنـدی صـدور روادیـد، عـدم حمایـت جـدی دولـت، بیمـه نبـودن هنرمندان، ضعـف در زیرسـاخت هـا و... از مشـکلات و تنگناهـای جـذب گردشـگری اسـت. بـذل توجـه ویـژه ایـن مقاله بـه اهمیت نقش صنایع دسـتی شـهراصفهان بـه عنوان عاملـی در رشـد گردشـگری خلاق،بـالا بـردن سـطح اشـتغال، هزینـه ی پاییـن ایجـاد فرصت شـغلی در این حوزه (نسـبت به سـایر صنایـع)، تولید بومـی اکثر مواد اولیـه ی مصرفـی و ابـزار کار و عدم نیـاز به متخصصان خارجـی و ایجـاد ارزش افـزوده ی بـالا و گردشـگری خلاق به عنوان صنعتی سـبز با اشـتغال زایی گسـترده و درآمدزایـی قابـل توجـه در بـازه ی زمانـی کوتـاه (به نسـبت سـایر صنایـع کلان) مـی توانـد راهـکاری برای مهـار بحرانهای زیسـت محیطی، اقتصـادی و اجتماعی اخیـر در شـهر اصفهان باشد(سـازمان میـراث فرهنگی و صنایع‌دسـتی و گردشـگری اسـتان اصفهـان،۱۳۹۵). بدیـن منظـور بـرای مهـار بحرانهـای گفتـه شـده و رسـیدن بـه هـر توسـعه ای بـه صـورت بهینـه ارزیابی، تحلیل، سـطح بنـدی مناطـق و نواحی ضـرورت دارد و ایـن پژوهـش نیـز در صدد اسـت، با ارزیابـی و تحلیل و سـطح بندی مناطق بر اسـاس شـاخص های شهرخلاق صنایع دسـتی، میـزان برخوردای مناطق پانـزده گانه از لحـاظ شـاخص هـای خلاقیـت صنایع دسـتی شـهری شناسـایی و بـا معرفـی شـاخص هـای کمـی و کیفی و بـا ارائـه راهکارهـا و مدیریـت یکپارچه شـهری اصفهان را بـه سـمت شـهر خـلاق صنایع دسـتی سـوق دهد تا مکانـی بـرای رشـد و نمـو خلاقیـت هـا باشـد و همـه پتانسـیل هـای خـلاق خـود را جامعه عمل بپوشـاند.

۱-۲- اهمیت و ضرورت

شـهر اصفهان از سـال۱۳۴۵ دسـتخوش تحولات عمده صنعـت شـد،احداث کارخانـه ذوب آهـن در جنـوب غربـی شـهر، پالایشـگاه در شـمال شـهر،پلی اکریل در جنوب، سـیمان سـپاهان در جنوب غربی و... سـبب بالا رفتـن حجـم فعالیـت های صنعتـی و اقتصادی شـد به گونـه ای کـه در حـال حاضـر اصفهـان، یکـی از قطـب هـای اصلـی صنعـت و اقتصـاد کشـور محسـوب مـی گردد(معاونـت برنامه ریزی،پژوهـش و فناوری اطلاعات شـهرداری اصفهـان،۱۳۹۵). مبـدل شـدن این شـهر به یـک قطـب صنعتـی،در کنـار منافـع بسـیار،پیامدهای دیگری نیز برای این کلان شـهربه همراه داشـته اسـت، انباشـت صنایـع آلاینده،کیفیت محیط زیسـت اصفهان را بـه طـرز چشـم گیری تنـزل داده اسـت بـه گونه ای کـه اکنـون اصفهان در میان۱۰ شـهر آلـوده جهان قرار دارد.عـدم نظـارت دقیـق بـر کیفیـت و کمیـت انتشـار آلاینـده های صنعتی،سـبب شـده اسـت روزانـه صدها تـن گاز سـمی در هـوا تخلیـه شـود. شـهر اصفهـان بـا داشـتن ۵۶,۱ درصـد آرامـش هـوا در سـال،ظرفیت پایینـی بـرای پذیرش کلیـه مـواد آلاینـده دارد،این در حالی اسـت که در سـال هـای اخیر، در نتیجـه افزایش بی رویه جمعیت،رشـد صنعت و افزایش ترافیک،انتشـار آلاینـده هـا و ذرات معلـق بـه چندیـن برابر حـد مجاز رسـیده اسـت(زیرک بـاش،۱۳۹۴: ۴۵).معضـلات ذکـر شـده موید ایـن مطلبنـد که مسـیر توسـعه این شـهر تاریخـی و فرهنگـی بـه درسـتی انتخـاب نشـده اسـت

و مسیر توسعه شهراصفهان باید بازنگری جدی صورت گیرد.در جستجو برای یافتن کارکرد و شکل مطلوب توسعه شهر باید به شخصیت،پتانسیل ها و محدودیت های ذاتی شهر رجوع نمود.واضح است شهری با عناوینی چون شهر جهانی صنایع دستی(شورای جهانی صنایع دستی،۲۰۱۵)،شهر خلاق (یونسکو،۲۰۱۵)، موزه شهر ایران،مقصد اول گردشگری و قطب صنایع دستی کشور پتانسیل موفقیت در حوزه توسعه پایدار گردشگری را داراست. نظر به پتانسیل های ذکر شده و شهرت جهانی شهر در حوزه صنایع دستی،تمرکز بر این دسته از صنایع فرهنگی خلاق در شهر اصفهان را می توان در حوزه تولید فرهنگ دارای اولویت دانست. مبدل شدن به یک شهر فرهنگی حقیقی و حفظ جایگاه شهر به عنوان یک شهر خلاق صنایع دستی،مستلزم آنست که مصرف صنایع خلاق فرهنگی از جمله صنایع دستی در شهر اصفهان ترغیب گردد.در حوزه ی صنایع دستی تعداد گردشگران ورودی بیشتر، افزایش تقاضا برای خرید صنایع دستی، افزایش درآمد هنرمندان فعال در این حوزه، ایجاد انگیزه ی لازم برای تلاش در جهت حفظ و احیای هنرهای سنتی و انتقال آنها به نسلهای آینده و ارتقای کیفیت صنایع دستی را به دنبال خواهد داشت. خرید صنایع دستی خلاق و منحصر به فرد که پنجره ای به سوی تاریخ، فرهنگ و روح خلاق هنرمندان این مرز و بوم است علاوه بر ارزآوری وکسب سود اقتصادی، صادر کردن گوشه ای از فرهنگ و باورهای کشور به اقصی نقاط جهان است.

۱-۳- اهداف

به‌طورکلی اهداف تحقیق شامل موارد زیر می باشند:

- تحلیل وضعیت مناطق پانزده‌گانه شهر اصفهان بر اساس شاخص‌های شهر خلاق صنایع‌دستی
- بررسی نحوه تاثیرپذیری گردشگری و صنایع دستی از یکدیگر در یک مقصد گردشگری خلاق با رویکرد توسعه پایدار

۱-۴- پیشینه پژوهش

در ادامه گذری به پژوهش های صورت گرفته در تحقیقات داخلی و خارجی در زمینه ی گردشگری خلاق و صنایع دستی می شود.

به منظور مقایسه پژوهش حاضر با پژوهش های انجام گرفته در این زمینه پژوهش را از نظر هدف و روش تحقیق مقایسه نموده : پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی می باشد. هدف از تحقیق کاربردی یافتن اصولی است که در شرایط عینی کاربرد داشته باشد و از آنجا که این پژوهش به دنبال تحلیل و بررسی شاخص های شهر خلاق صنایع دستی در سطح مناطق اصفهان است،از این نوع پژوهش های کاربردی محسوب می شود.هم چنین از نظر روش، توصیفی-تحلیلی و با توجه به بررسی توامان شاخص های کمی و کیفی شهر خلاق صنایع دستی استفاده از نرم افزارTopsis به منظور رتبه بندی مناطق ۱۵گانه شهر اصفهان استفاده گردیده است. هم چنین تفاوت این پژوهش با پژوهش های پیشین علاوه بر توصیف شهر اصفهان به عنوان شهر خلاق صنایع دستی به تحلیل شاخص ها در سطح مناطق شهر با استفاده از اسناد،اطلاعات و پرسش نامه که از دو گروه متخصصین در زمینه صنایع دستی و گردشگری و گروه دیگر صاحبان مشاغل صنایع دستی گردآوری شده است، در نرم افزارSpss تحلیل خواهد شد . بنابراین برجسته‌ترین تفاوت تحقیق حاضر نسبت به تحقیقات مشابه داخلی و خارجی تدوین شاخص‌های شهر خلاق صنایع دستی بر اساس معیارهایی با ماهیت جدید جهت معرفی شهر خلاق صنایع دستی با تأکید بر شهر اصفهان است. جدید بودن موضوع تحقیق و اینکه برای اولین بار اقدام به شاخص‌سازی جهت معرفی شهر خلاق صنایع دستی همراه با شاخص های کمی و کیفی صورت می‌گیرد یکی دیگر از مزیت‌های تحقیق حاضر است.

جدول ۱-۱- پیشینه ی تحقیقات خارجی شهر خلاق

سال	محقق	عنوان پژوهش	نتیجه گیری
۱۹۹۸	پیتر هال	کتاب"شهرها در تمدن, فرهنگ, خلاقیت و نظم شهری" و هم چنین کتاب"شهرهای خلاق و توسعه اقتصادی"	ارائه راهکارهای برای خلاقان شهری در شهرها
۲۰۰۰	لندری و فرانکو بیانچینی	کتاب"شهر خلاق"	مفهوم شهرهای خلاق به عنوان عکس العملی در مقابل مسائل شهری در مواجه با بحران شهری بین المللی که در مرحله گذار از فراصنعتی و اقتصاد جهانی رخ داده است
۲۰۰۲	فلوریدا	کتاب"Creative Class"	ارائه بحث مناطق خلاق و ۳ عامل مهم در شکل گیری طبقات خلاق در شهرها که شامل :تکنولوژی ، توانایی و تحمل می باشد.
۲۰۰۴	جین جیکوبز	کتاب های"سیستم های بقا(۱۹۹۲)، ماهیت اقتصادها (۲۰۰۰) و دوره تاریک پیشرو(۲۰۰۴)	شهرهای خلاق را شهرهایی می داند که در نوآوری و ابتکار صنعتی موفقند و در این کتابها بر اهمیت شهرهای خلاق برای توسعه ی اقتصادی - اجتماعی تاکید می ورزد.
۲۰۰۶	ریچارد و ویلسون	مقاله تحت عنوان"توسعه خلاقیت در تجربیات گردشگران:راه حلی برای بازتولید متوالی فرهنگ"	عواملی چون عدم رضایت از شیوه های مصرف معاصر، مرزهای نامشخص کار و فراغت، تمایل بیشتر برای خودپیشبرد، عطش تجربه کردن در میان مصرف کنندگان پست مدرن و جذابیت خلاقیت به‌عنوان شکلی از بیان و ابراز را دلایلی برای اهمیت یافتن روزافزون خلاقیت در حوزه ی گردشگری می دانند.
۲۰۰۶	آلن.جی. اسکات	مقاله تحت عنوان"شهرهای خلاق موضوعات مفهومی و پرسشهای راهبردی "	اندیشه ای گسترده و مجادله آمیزی را پیرامون طبیعت واهمیت شهرهای خلاق ارائه داده و در میان تغییرات اخیر در فناوری, ساختارهای تولید , بازارهای کارو اجتماعات مکانی پویا به دنبال جایگزینی مفهوم شهر خلاق است.
۲۰۰۷	کاستا وهمکاران	پژوهشی تحت عنوان"بحث در مورد حکمروایی شهر خلاق:چشم اندازهایی برای اقدام علمی"	در نهایت این پژوهش چند گونه آزمایشی برگرفته از مطالعات موردی و سازوکارهای حکمرانی به منظور فهم پویایی ها برای پربار کردن دانش در شهر قلمروهای خلاق شایسته و انطباق آن‌ها با مورد مطالعه شان یعنی شهروندان کشور پرتغال مورد بررسی قرار گرفت.
۲۰۰۷	مک گراهان و وجان	پژوهشی تحت عنوان"طرح مجدد طبقه خلاق برای بررسی جریانات رشد در نواحی شهری و روستایی"	افراد طبقه خلاق به سمت مناطقی کشیده می شوند که ازسطح بالایی از کیفیت زندگی برخورداراباشد تاکید شده است در این بررسی مولفین بر طبق یافته های خود معتقدند که بررسی مجدد مشاغل خلاق فلور یدا با استفاده از اندازه گیری جدیدی که آنها انجام داده اند با توسعه منطقه ا ی سازگارتراست.
۲۰۰۷	Aiga Dzen Adem Kula	ارزیابی خلاقیت در شهرهای ریگا،تالین و ویلنیوس	نیاز این سه شهر به ارتقای و بهبود شرایط اقتصادی و افزایش سطح فناوری جهت افزایش خلاقیت
۲۰۰۷	Chorlotta Mel lander	طبقه خلاق یا سرمایه انسانی	آگاهی از توزیع نامنظم طبقه خلاق در سوئد و نقش آموزش در این زمینه

	and Richard Florida		
۲۰۰۸	ساساکی	پژوهشی به عنوان"توسعه شهرهای خلاق از طریق شبکه سازی"	مهم ترین عامل را برای ترویج شهرهای خلاق تاسیس برنامه های تحقیقی و آموزشی برای توسعه منابع انسانی ضروری می داند .و در آخر آنچه را که به نظر او برای دستیابی به شهرهای خلاق ضروری است اشاره می کند.
۲۰۰۹	Michael Strper &Allen J.Scott	بازاندیشی سرمایه انسانی ، خلاقیت و رشد شهری	فرصتهای شغلی مناسب و امکانات رفاهی می تواند موجب جذب نیروی کار ماهر و خلاق شده و در نتیجه رشد و توسعه شهر را به همراه داشته باشد
۲۰۰۹	رتو و همکاران	پژوهشی تحت عنوان"گونه شناسی شهرهای خلاق جهان"	پس از پرداختن به مفاهیمی چون صنایع خلاق و شهرخلاق،۷گونه رویکرد استراتژیک مختلف در پرداختن به شهرهای خلاق را معرفی می نمایند.
۲۰۱۰	Robertn Coumnian	تحصیلات عالی و شهر خلاق	آگاهی از نقش جذب دانشجویان در شهر و ایجاد فرصتهای اشغال جهت استقرار آنها در شهر خلاق
۲۰۱۰	کامونیان	پژوهشی تحت عنوان "بازنگری شهر خلاق: نقش نظریه پیچیدگی،شبکه ها و اتصالات در اقتصاد خلاق"	نظریه مشهور طبقه خلاق ریچارد را مورد انتقاد قرار می دهد و به محدودیت های شهر خلاق و ارتباط آن با نظریه پیچیدگی اشاره می کند.پژوهشگر بر لزوم تعاملات و ایجاد شبکه میان افراد خلاق،بخش فرهنگی مورد حمایت دولت و زیرساخت های فرهنگی شهر تاکید میکند.
۲۰۱۰	پاپلپور	در پایان نامه دکتری تحت عنوان"گردشگری و توسعه نواحی شهری خلاق.شواهدی ازچهارمنطقه غیرمرکزی لندن"	روش کیفی مبتنی بر مصاحبه رو در رو و طراحی نقشه های ذهنی مورد استفاده قرارگرفته است و این پژوهش با تشابهات و تفاوت های چهار ناحیه مورد بررسی ،شیوه های تاثیر خوشه ها خلاق بر تسهیل توسعه گردشگری شهری را مورد بررسی قرار داده است.
۲۰۱۰	سازمان تجارت بین المللی	مقاله ای با عنوان"ارتباط دادن بخش صنایع دستی با بازارهای گردشگری"	در پایان به چالش های پیش روی صنایع دستی مرتبط با گردشگری می پردازد و تولیدات صنایع دستی را یکی از عناصر کلیدی در درآمد فقرا مخصوصا زنان میداند و اضافه می کند که،این این تولیدات باعث استفاده کامل از پتانسیل های بازار گردشگری است
۲۰۱۱	دیوید اکنور	مقاله ای به عنوان "صنایع دستی و ارتباط آن با گردشگری"	گردشگری موجب ایجاد اشتغال،رشد اقتصادی و کاهش فقر می گردد و به بالا بردن کیفیت زندگی صنعتگران منجر می گردد.در پایان به همکاری بخش خصوصی، دولت ،جامعه دانشگاهی با صنعتگران در جهت تحقق این پتانسیل ها اشاره کرد
۲۰۱۱	Alex Deffuer & chrisstiana lachpopullou	شهر خلاق: چالشی جدید در برنامه ریزی	استفاده از نظریه شهر خلاق به عنوان یک ابزار برنامه ریزی استراتژِیک در فضای شهری
۲۰۱۱	ریچاردز	پژوهشی تحت عنوان" گردشگری و خلاقیت: آخرین مرحله تکامل گردشگری"	به ظهور گردشگری خلاق به عنوان راهکاری برای برون رفت مقاصد فرهنگی از معضل بازتولید متوالی اشاره می کند و تعامل مستقیم مصرف کنندگان و تولید کنندگان در فرآیند تولید

			تجارب خلاق را مورد تاکید قرارمی دهد.
۲۰۱۱	موسسه گالوپ	پژوهشی در مورد" فضاها و مکان های خلاق شهری" `	آرایه های اجتماعی از قبیل مکان گذران اوقات فراغت و انجام تفریحات, مکان های تجمع و ملاقات ها, باز بودن و آزاد بودن فضای شهری برای پذیرش بیگانگان, اندازه زیبایی شناختی نواحی شامل زیبایی طبیعی و فضاهای سبز از شاخص های خلاقیت شهری محسوب گردیده است.
۲۰۱۲	Ja foord	از شهر خلاق به شهر تکنولوژی در شرق لندن	افزایش سطح تکنولوژی در شهر موجب پیشرفت تکنولوژیکی شهر می گردد
۲۰۱۲	بانتج	مقاله ای تحت عنوان"شنژن خلاق؟نگاه انتقادی به تحول شنژن ازیک قطب تولید ارزان قیمت به یک ابرشهر خلاق"	در نهایت استدلال می کند که علاوه بر جذب کسب و کارها و سزمایه گذاران خلاق،جذب کارکنان خلاق نیز باید مورد توجه مسئولان شهری قرار گیرد.
۲۰۱۲	تان و همکاران	مقاله ای تحت عنوان"مدلی برای تجربه خلاق در گردشگری خلاق"	پژوهشگران با تاکید بر دوعامل تعاملات بیرونی (محیطی،مردمو محصول/خدمت/تجربه)و بازتاب های درونی (آگاهی/هشیاری/نیازها/انگیزه ها و خلاقیت)،مدلی برای تجربه خلاق گردشگران ارائه داده اند.
۲۰۱۲	والپ	پایان نامه کارشناسی ارشد خود تحت عنوان"شهر خلاق کلن: یک نمونه موردی اکتشافی از فرصت های گردشگری در محله خلاق کلن-ارنفلد"	یافته های پژوهش نشان می دهد ارنفلد به جز یک مسجد ،جاذبه اصلی خاصی ندارد،اما فاصله کم تا مرکز شهر و دسترسی آسان،مزیت های این محله در توسعه گردشگری محسوب می گردند.این محله در مرحله اولیه توسعه گردشگریست و توسعه باید با ملاحضات بسیار و به آهستگی صورت گیردچراکه منطقه با هدف گردشگری ایجاد نشده است.
۲۰۱۲	ورماز	پایان نامه دکتری خود تحت عنوان"خوشه های خلاق و مکان سازی:تجزیه و تحلیل کیفیت مکان در سوهو بیوگلو"	پژوهشگر،به صورت ترکیبی از تکنیک های کمی و کیفی از جمله مصاحبه،پرسشنامه،مشاهده و نقشه برداری استفاده نموده است،تحقیق نشان می دهد سه مولفه اصلی در پیدایش،رشد و پایداری خوشه های خلاق موثرند:اقتصاد خوشه سازی، موقعیت و کیفیت مکان و تعاملات رو در رو.
۲۰۱۴	اوکونر و شاو	مقاله ای تحت عنوان"آینده شهر خلاق چگونه خواهد بود؟"	استدلال می کنند مفاهیم جدید شهرخلاق اگرچه از مفاهیم قدیمی تر"شهرخوب" نشات گرفته اند اما به تدریج بعد اقتصادی بر سایر ابعاد سایه افکنده است و اکنون باید رویکرد جامع تری به این مفهوم اتخاذ گردد.
۲۰۱۵	راستیادی	پایان نامه دکتری تحت عنوان" بهره گیری از ظرفیت توسعه صنایع خلاق در شهر باندونگ، استان جاوای غربی، اندونزی"	چهار حوزه اصلی در ارتباط با استراتژی صنایع خلاق وجود دارد:اعتمادسازی،حکمروایی و مشارکت،فیزیکی وزیرساخت های نرم استدلال شده است هیچ سیاست واحدی برای بهینه سازی توسعه صنایع خلاق وجود ندارد و استراتژی های توسعه صنایع خلاق باید،مجموعه ای از عناصر مختلف را در برگیرند

جدول شماره۲-۱-پیشینه تحقیقات داخلی شهر خلاق

سال	محقق	عنوان پژوهش	نتیجه گیری
۱۳۸٤	صرامی	مشکلات صنایع دستی استان اصفهان	مشکلات صدور صنایع دستی از جمله موانع گمرکی، هزینه و مالیات خروج، عدم حمایت جدی دولت، عدم وجود یک شرکت تعاونی تولید، توزیع، اعتبار و تبلیغاتی قانونمند و توانا، عدم رعایت کنترل کیفی محصول و مشابهسازی، بدلسازی و افت کیفیت و مرغوبیت و... اشاره کرده است
۱۳۹۲	موسوی	در پژوهشی به عنوان "بررسی شاخصهای شهر خلاق"	نوآوری های(حاصل سرمایه های انسانی خلاق) فن شناختی منجر به دگرگونی شهرها و افزایش سرمایه گذاری در آنها می شود
۱۳۹۳	مختاری ملک آبادی وهمکاران	در مقاله ای تحت عنوان "سطح بندی مناطق ۱۵گانه شهر اصفهان از لحاظ شاخص های شهر خلاق با استفاده از مدل های برنامه‌ریزی منطقه‌ای"	میزان برخورداری مناطق۱۵گانه شهر اصفهان از لحاظ شاخص های شهر خلاق به یک صورت نبوده و به طورکلی شهر اصفهان با توجه به تحلیل های انجام شده پتانسیل حرکت به سوی شهرهای خلاق را داراست.
۱۳۹۵	رحیم سرور و همکاران	مقاله ای تحت عنوان "تحلیل کارایی محلات شهری از لحاظ شاخص های شهر خلاق(مطالعه موردی: شهر بناب)"	بین محلات سیزده گانه شهر بناب به ترتیب محلات ۱۲, ۳، ۱و٦ با بالاترین میزان کارایی با سطح عملکرد عالی و محلات ۳, ۷, ۸به ترتیب با کمترین میزان کارایی با سطح عملکرد ضعیف از لحاظ شاخصهای شهر خلاق هستند
۲۰۰۸	ساساکی	پژوهشی به عنوان"توسعه شهرهای خلاق از طریق شبکه سازی"	مهم ترین عامل را برای ترویج شهرهای خلاق تاسیس برنامه های تحقیقی و آموزشی برای توسعه منابع انسانی ضروری می داند .و در آخر آنچه را که به نظر او برای دستیابی به شهرهای خلاق ضروری است اشاره می کند.
۲۰۱۱	دیوید اکنور	مقاله ای به عنوان "صنایع دستی و ارتباط آن با گردشگری"	گردشگری موجب ایجاد اشتغال،رشد اقتصادی و کاهش فقر می گردد و به بالا بردن کیفیت زندگی صنعتگران منجر می گردد.در پایان به همکاری بخش خصوصی، دولت ،جامعه دانشگاهی با صنعتگران در جهت تحقق این پتانسیل ها اشاره کرد
۲۰۱٤	اوکونر و شاو	مقاله ای تحت عنوان"آینده شهر خلاق چگونه خواهد بود؟"	استدلال می کنند مفاهیم جدید شهرخلاق اگرچه از مفاهیم قدیمی تر"شهرخوب" نشات گرفته اند اما به تدریج بعد اقتصادی بر سایر ابعاد سایه افکنده است و اکنون باید رویکرد جامع تری به این مفهوم اتخاذ گردد.
۲۰۱۵	راستیادی	پژوهشی تحت عنوان" بهره گیری از ظرفیت توسعه صنایع خلاق در شهر باندونگ، استان جاوای غربی، اندونزی"	چهار حوزه اصلی در ارتباط با استراتژی صنایع خلاق وجود دارد:اعتمادسازی،حکمروایی و مشارکت،فیزیکی وزیرساخت های نرم استدلال شده است هیچ سیاست واحدی برای بهینه سازی توسعه صنایع خلاق وجود ندارد و استراتژی های توسعه صنایع خلاق باید،مجموعه ای از عناصر مختلف را در برگیرند

۱-۵-سوال و فرضیه ها

۱. مناطق پانزده‌گانه شهر اصفهان ازنظر معیارهای صنایع‌دستی خلاق با رویکرد توسعه پایدار گردشگری چه تفاوت‌هایی دارند؟

۲. در یک مقصد گردشگری خلاق با تاکید بر صنایع دستی ،گردشگری و صنایع دستی چگونه از یکدیگر تاثیر می پذیرند؟

فرضیه های پژوهش

۱.به نظر می رسد مناطق۱۵گانه شهر اصفهان از لحاظ شاخص های شهر خلاق صنایع دستی با هم تفاوت قابل توجهی دارند.

۲.با توجه به پتانسیل مناسب اصفهان از منظر میراث فرهنگی و تاریخی و تنوع صنایع دستی،ارتباط دوسویه گردشگری و صنایع دستی شهر اصفهان موجب رشد گردشگری خلاق می شود

۱-۶)روش تحقیق

محدوده ی پژوهش شهر اصفهان می باشد که شامل مناطق۱۵گانه می باشد.جامعه ی آماری تحقیق با توجه به اهداف تحقیق و پیچیدگی‌های مفاهیم و شاخص‌های شهر خلاق، مصاحبه از میان متخصصان و فعالان حوزه‌ی صنایع‌دستی با استفاده از روش نمونه گیری کوکران انتخاب‌شده‌اند، که با استفاده از نرم‌افزارspss تحلیل خواهد شد. مقاله حاضر از نظر هدف، جزء پژوهش‌های کاربردی و روش تحقیق در این پژوهش توصیفی _تحلیلی و میدانی خواهد بود .هم چنین به منظور بررسی روایی و پایایی سنجش شاخص های شهر خلاق صنایع دستی پرسشنامه یCVR وCVI متخصصین طراحی گردید.در این پژوهش همچنین از مطالعات کتابخانه‌ای، مراجعه به سایت های علمی معتبر و استفاده از بانک اطلاعاتی سازمان‌های بین‌المللی استفاده‌شده است.

۲- مفاهیم،دیدگاه ها و مبانی نظری

۲-۱-تعریف صنایع دستی

دائره المعارف بریتانیا صنایع دستی را جز صنایعی می داند که مهارت،ذوق و اندیشه انسان در تولید آن نقش اساسی دارد.در گزارش مدیریت طرح و برنامه سازمان صنایع دستی ایران نیز صنایع دستی چنین تعریف می شود: صنایع دستی به آن رشته از صنایع اطلاق می شود که تمام یا قسمتی از مراحل ساخت فرآورده های آن با دست انجام شده و در چهارچوب فرهنگ و بینش های فلسفی و ذوق و هنر انسان های هر منطقه، با توجه به میراث قوی آنان ساخته می شود(یاوری،۱۳۹۳: ۴۲).

۲-۲-صنایع خلاق

مفهوم صنایع خلاق در اوایل دهه۹۰ میلادی در استرالیا ظهور کرد اما به طور گسترده تر, در اواخر دهه۹۰ میلادی در انگلستان با تاسیس سازمانی برای فرهنگ, رسانه و ورزش مورد توجه قرار گرفت (UNCTAD,۲۰۰۴).صنایع خلایق نقطه هنر, تجارت و تکنولوژی است .دبیرخانه کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل به اهمیت صنایع خلاق در کشورهای در حال توسعه اشاره کرده است و بر این مسئله که اهمیت خلاقیت در فضای فرهنگی از سرمایه و یا حتی تکنولوژی های سنتی بیشتر است, تاکید می کند .از جمله تعاریفی که برای صنایع خلاق آمده, تعریف کنفرانس تجارت و توسعه ی سازمان ملل به شرح زیر است, صنایع خلاق شامل:

- چرخه ی خلق, تولید وتوزیع کالا و خدماتی هستند که خلاقیت و سرمایه های فکری را به عنوان ورودی های اولیه استفاده می کند.
- مجموعه ای از فعالیت ها مبتنی بر دانش با محوریت هنر-که فقط محدود به هنر نیستند- و از تجارت و حقوق مالکیت معنوی تولید درآمد می کنند.

۲-۳- خوشه‌های خلاق

خوشه‌های خلاق شامل توده‌های حیاتی در یک مکان مشخصی در شهرها با تمرکز و تراکم بالای جغرافیایی و در برگیرندۀ شرکت‌ها و مؤسساتی متعدد با پیوستگی فضایی و مکانی داخلی در یک حوزۀ مشخص و تعریف شده است (Durmaz,۲۰۱۵:۹۴). خوشه‌های خلاق در شهرها در برگیرندۀ نواحی شهری با صنایع خلاق متعدد مستقر در آنها هستند (Chantelot & et al, ۲۰۱۲:۱).

جدول شماره۲- مدل کمیته تجارت, همیاری و توسعه سازمان ملل از صنایع خلاق؛ ماخذ: UNCTAD,۲۰۰۸:۱۳

هنرهای نمایشی(موسیقی زنده, تئاتر, رقص, اپرا, سیرک, عروسک گردانی)	جلوه های فرهنگی سنتی(هنرها و صنایع دستی, فستیوال ها و جشن ها)	سایت های فرهنگی(سایت های باستان شناسی, موزه ها, کتابخانه ها و نمایشگاه ها)
دیداری شنیداری(فیلم, تلویزیون, رادیو, دیگر وسایل پخش)	صنایع خلاق طراحی(گرافیک, مد, جواهر و اسباب بازی)	هنرهای تجسمی(نقاشی, مجسمه سازی, عکاسی, آثار عتیقه)
خدمات خلاق(معماری, تبلیغات, فهالیت های اوقات فراغت, تحقیق و توسعه خلاق)		رسانه, نشر و چاپ(کتاب ها, مطبوعات و دیگر نشریات)

۲-۴- مفهوم شهر خلاق

شهر خلاق مکانی برای رشد و نمو خلاقیتها در دینامیک شهرها است شهر خلاق منزلی برای خلاقیتهای هنری، نوآوریهای علمی و تکنولوژیکی و صدای رسای فرهنگهای رو به رشدشهری که همه پتانسیلهای خلاق خود را جامه عمل می پوشاند و پرچم دار فعالیتهای فرهنگی وتوسعه ای است یک شهر خلاق یک شهر پویا از لحاظ یادگیری فرهنگی و بین فرهنگی است در این شهر، هر شهروند اطمینان خاطر به استفاده از ظرفیتهای علمی، فنی، هنری و فرهنگی خود دارد)ابراهیمی, ۶۵:۱۳۸۷).

۲-۵- گردشگری خلاق

به منظور رفع معضلاتی ازجمله معضل بازتولید متوالی، شکل جدیدی از گردشگری فرهنگی به نام گردشگری خلاق، در سالهای اخیر رواج یافته است. در شبکه جهانی گردشگری خلاق بیان شده است که گردشگران خلاق مقاصد جدید را به منظور زیستن یک تجربه منحصر به فرد و خلاقانه جستجو می کنند. در این نوع گردشگری امکان درگیر شدن با معضل بازتولید متوالی به مراتب کمتر است چراکه گردشگر خلاق در پی افزودن چیزی از خود به بافت پیرامونش است، درواقع بافت خلاق در اختیار گردشگر قرار می‌گیرد و این خود گردشگر است که بخش عمده تجربهٔ گردشگری را رقم می زند، تجربه ای که پاسخگوی نیازهای خلاق فرد باشد. گردشگری خلاق سفری هدایت شده به سمت یک تجربه اصیل و تعاملی، همراه با یادگیری مشارکتی است و امکان برقراری ارتباط با مردم محلی که ایجاد کننده آن فرهنگ زندگی هستند را فراهم می نماید(یونسکو،۲۰۰۶: ۳).

۲-۶- گردشگری پایدار

سازمان جهانی جهانگردی نخستین بار در سال ۱۳۲۲ اصطلاح"گردشگری پایدار " را طبق معیارهای گزارش برانت لند این‌گونه تعریف کرد: گردشگری پایدار نیازهای گردشگران حاضر و جوامع میزبان را با محافظت و ارتقای فرصت‌های آیندگان برآورده می‌کند)نیک‌بین ، کرمی، ۲۰۱۲: ۱۹۳(.توسعه پایدار گردشگری نیز شکل خاصی از توسعه گردشگری است که سیستم را قادر به حفظ بقا در سطح بالایی از کیفیت می‌سازد ، بر اساس موارد گفته‌شده و نظر آل. اجل تعریف، توضیح و برآورد گردشگری پایدارمی‌تواند دشوار باشد زیرابه خاطر آینده باید نیازهای پویای امروز گردشگری را با دلواپسی‌های فردا مرتبط کرد.

۲-۷- پراکندگی صنایع دستی شهر اصفهان

صنایع دستی به عنوان یکی از مزیت های استان اصفهان محسوب می شود،چراکه بنابر گزارش ها،۵۰درصد از صنایع دستی کشور در شهر اصفهان و۷۰درصد در استان اصفهان تولید می شود.در این میان گفته می شود،استان اصفهان با

اخـذ۵۴ نشـان بیـن المللـی در زمینـه صنایـع دسـتی پرافتخارتریـن اسـتان ایـران اسـت و۵۷اثـر صنایـع دسـتی اسـتان اصفهـان دارای مهـر اصالـت ملـی و دو اثـر ایـن اسـتان در فهرسـت ملی نیز ثبت شـده اسـت .همچنین۲۱پرونـده دیگـر در نوبت ثبـت ملی و جهانی قـرار دارد(CHN،۱۳۹۱: ۲۲). نقشـه زیـر پراکندگـی صنایـع دسـتی را در سـطح مناطـق شـهر اصفهـان بـرای رشـته های مـورد بررسـی در این پژوهش نشـان مـی دهد.اطلاعـات و آدرس هـای کارگاه هـای تولیـد صنایع دسـتی از معاونت صنایع دسـتی سـازمان میراث فرهنگـی اصفهـان تهیه شـده اسـت. بـا توجه به نقشـه زیـر پراکندگـی صنایـع دسـتی را در مناطـق ۱۵گانـه شـهر اصفهـان مـی تـوان مشـاهده نمـود ، مناطقی که بیشـترین میـزان تراکـم صنایـع دسـتی در آنهـا وجود دارد در ۵ دسـته طبقـه بنـدی شـده انـد بـه طوریکـه منطقه۳ با بیشـترین کارگاه صنایع دسـتی در رتبه اول که با رنگ قرمز مشـخص شـده اسـت،بعد از آن مناطق ۱۰و۱۵ کـه با رنگ خردلی نمایش داده شـده اسـت در رتبه دوم، مناطق۸،۱،۴ و۲ در دسـته سـوم با رنگ سبز نشـان داده شـده ، در رتبـه چهـارم مناطـق ۷،۱۴و۱۱ میـزان کمتـری صنایـع دسـتی را بـه خـود اختصـاص داده انـد و در آخریـن رتبـه مناطـق۱۳،۵،۶،۱۲و ۹ که بـا رنـگ آبـی تیره در نقشـه نشـان داده شـده کمترین میـزان صنایـع دسـتی را نسـبت بـه سـایر مناطـق بـه خـود اختصـاص داده اند.هـم چنیـن رشـته هـای قلمزنی،خاتـم و احجـام فلزی بیشـترین میـزان فراوانی را در مناطق۱۵گانـه بـه خـود اختصـاص دانـد و کـم تریـن میـزان فراوانـی کارگاه هـا مربـوط به رشـته های قلمکاری،کاشـی معـرق و نگارگـری مـی باشـد.

۳- تحلیلـی بر شـاخصهای شـهر خـلاق صنایع دسـتی در شـهر اصفهـان به نـگاه آماری

در رویکـرد نویـن به شـهر، شـهر خـلاق به عنـوان یک روش راهبـردی در عرصـه تفکـر، برنامه ریـزی و اجرای طرح های شـهری مطرح شـده اسـت. در همین راسـتا بـه بررسـی شـاخص های شـهر خـلاق صنایع دسـتی بـا ۱۲ فاکتـور هنـر و فرهنگ،مـوزه هـا، منظر شـهری، فضاهـای جمعی، مراکز علمی و مؤسسـات عالی، عناصر هویـت شـهری ، کارگاه هـای صنایـع دسـتی، مراکـز

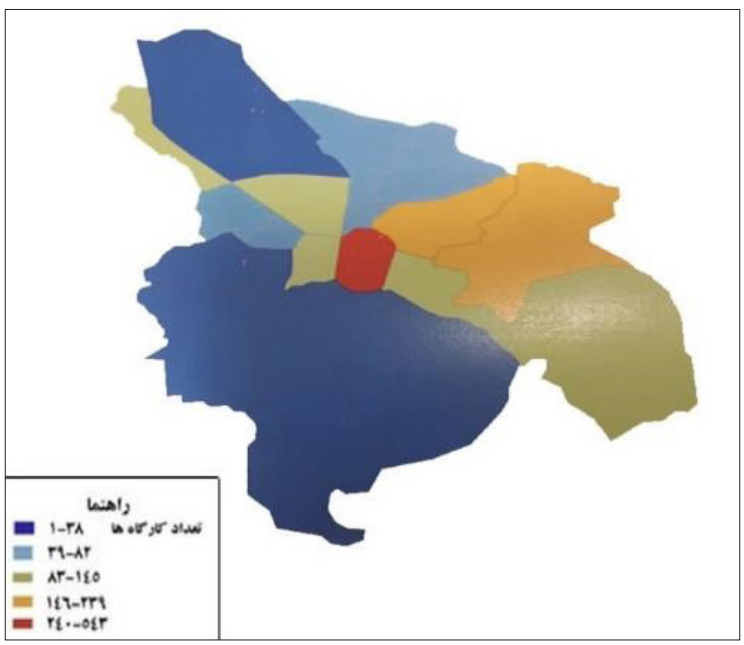

تصویرشماره ۱- پراکندگی تعداد کارگاه های صنایع دستی به تفکیک مناطق۱۵گانه؛ ماخذ: نگارنده

جدول شماره ۳- داده های ثانویه زیرشاخص های کمی شهر خلاق صنایع دستی؛ ماخذ:نگارنده

منطقه / شاخص	۱	۲	۳	٤	٥	٦	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱٤	۱٥
آموزشگاه موسیقی	۳	۰	٥	۲	۱۱	۷	۰	٤	۰	۱	۰	۳	۰	۰	۰
فروشگاه موسیقی	۹	۰	۲	۰	۲٥	۰	۲	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
تعدا سینما و آموزشگاه	٤	۰	۳	۱	۷	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰
کتابخانه	٤	٤	٤	٤	۳	٦	۳	٤	٤	۸	۲	٥	٦	۲	٥
کتابفروشی	٥	۰	۳٤	۲	۳	۱۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مطبوعات	٥	۱۳	۱۳	۹	۲۱	۷	۱	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
انتشارات	۲۰	٥	٤۰	٦	۱۳	۱٤	۲	۳	۰	۹	۰	۰	۱	۰	۰
انجمن ادبی	۲	۰	۰	۲	٥	۳	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
موزه	٤	۰	٦	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
منظر شهری	۱٤	۰	۷	۳	۱۱	۱۰	۰	۰	۰	۰	۲	۲	۰	۲	۰
مرکزآموزش عالی	۳	۳	۱	۲	۷	٥	۱	۳	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۲
عناصرهویت ساز	٤	۰	۱۳	۲	٤	۳	۰	۰	۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مراکز فرهنگی	۱۰	۲	۱۱	٥	٤	۷	٤	٥	۳	٦	٦	۳	٥	۰	۷
مراکز ورزشی	۷	۱۱	۱۰	۱٥	۲۲	۲٤	۱٥	۱۲	۱٥	۱۷	۸	۱۸	۱٦	۱۱	۱۰
مراکز تفریحی	۱	۰	۰	٥	٥	۳	۱	۲	۱	۱	۲	۰	٦	۰	۰
تعداد پارک ها	۲	۱	٤	۰	۳	٤	٤	۳	٥	۷	۳	۲	۳	٤	۱
تعداد هتل ها	۹	۰	٤۲	۰	٤	۲	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰
فروشگاه صنایع دستی	٦	۲	۳۰	۰	۱	۳	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۲
مجموع	۱۱۲	٤۱	۲۲٤	٥۷	۱٤٥	۱۰۹	۳۷	٤۲	۳٤	٥۰	۲۳	۳۳	۳۸	۱۹	۲۷
رتبه	۳	۸	۱	٥	۲	٤	۱۰	۷	۱۱	٦	۱٤	۱۲	۹	۱٥	۱۳

فرهنگی و تفریحی، مراکز تفریحی، پارک ها، تعداد هتل ها،مراکز تجاری و بازار، از طریق آمار و اطلاعات ثانویه بررسی گردید هم چنین تعداد ۶ شاخص اقتصادی،اجتماعی-فرهنگی،مدیریتی و ساختاری، خلاقیت و نوآوری،زیست محیطی، کالبدی را از طریق مصاحبه و پرسشنامه به شناسایی این شاخص ها در مناطق پانزده گانه شهر اصفهان پرداخته می شود.

۳-۱- تحلیلی بر شاخص های شهر خلاق(داده های ثانویه)

در ابتدا به بررسی شاخص های شهر خلاق از قبیل هنرو فرهنگ، موسیقی، سینما،ادبیات، موزه ها، منظرشهری، فضاهای جمعی، مراکز و موسسات آموزش عالی، هویت شهری، کارگاه های صنایع دستی، مراکز فرهنگی و تفریحی، تعداد هتل ها، مراکز تجاری و بازار که با توجه به داده های ثانویه امکان پذیر بود پرداخته شده است.

با توجه به جدول بالا در هر منطقه شاخص های کمی را بررسی نمودیم سپس مجموع شاخص ها را در هر منطقه محاسبه نموده و بر اساس مجموع، مناطق را رتبه بندی نموده ایم. همان طور که ملاحضه می شود می توانیم ۱۵ منطقه را خوشه بندی نموده به طوری که به ۴ گروه بسیار خوب،خوب،متوسط و

جدول شماره۴-رتبه بندی مناطق۱۵گانه به لحاظ شاخص های کمی شهر خلاق

خوشه بندی مناطق به لحاظ شاخص های کمی شهرخلاق				
	بسیار خوب	خوب	متوسط	ضعیف
مناطق	۶-۱-۵-۳	۲-۸-۱۰-۴	۱۲-۹-۷-۱۳	۱۴-۱۱-۱۵

ضعیف دسته بندی نموده ایم که در جدول زیر این دسته بندی مشاهده می شود

۳-۲-تحلیلی آماری بر شاخصهای شهر خلاق(بر اساس یافته های پرسشنامه)

تعداد ۶شاخص اقتصادی،اجتماعی-فرهنگی،مدیریتی و ساختاری، خلاقیت و نوآوری،زیست محیطی،کالبدی را از طریق مصاحبه و پرسشنامه به تعداد ۳۷۸نفر برای شناسایی این شاخص ها در مناطق پانزده گانه شهر اصفهان به نسبت جمعیت هر منطقه تکمیل گردید.در جدول زیر زیرشاخص های مورد بررسی پرسشنامه CVRوCVIبرای هر یک از ۶شاخص نام برده شده که توسط متخصصین پر شد آورده شده است.و براساس یافته های حاصل از پرسش نامه، در مناطق پانزده گانه شهر اصفهان، بیشترین میانگین مربوط به متغیر خلاقیت و نوآوری است با میانگین۳,۱، پس از آن شاخص اقتصادی با میانگین ۳,۰۸، شاخص اجتماعی-فرهنگی با میانگین ۲,۹۴ ، شاخص زیست محیطی با میانگین۲,۹۲، شاخص کالبدی با میانگین ۲,۴۳ و در نهایت نیز متغیر مدیریتی-ساختاری با میانگین ۲,۱۵ قرار دارد.

۳-۳- سطح بندی مناطق پانزده گانه شهر اصفهان از لحاظ شاخصهای شهر خلاق با استفاده از مدل تاپسیس

در پژوهش حاضر برای سطحی بند ی مناطق پانزده گانه شهر اصفهان از مدل تاپسیس استفاده شده است. این مدل در سال ۱۹۹۲ توسط چن و هوانگ ارائه شده است. یکی از روشها ی مرسوم و پرکاربرد در میان روشها تصمیم گیری چند شاخصه می باشد که بر مبنای محاسبه ی فاصله گزها ینه از راه حل ایده آل مثبت و ایده آل منفی استوار است و یکی از مهمترین مزیتهای این مدل این است که معیارهای کمی و کیفی را توأمان در مکان یابی دخالت می دهد(حکمت نیا و میرنجف موسوی، ۱۳۹۰: ۳۶۳).اطلاعات به دست آمده از مدل تاپسیس در جدول حاکی از آن است که مناطق پانزده گانه شهر اصفهان به یک اندازه از شاخصهای شهر خلاق برخوردار نیستند.

با متغیرهای انتخابی رتبه ۱ را از لحاظ شاخص های شهر خلاق منطقه ۱ شهرداری اصفهان بدست آورد و پس از آن منطقه ۳ اصفهان رتبه ۲ و رتبه ۳ را منطقه ۶ شهرداری اصفهان بدست آورد و پس از آن منطقه ۲ رتبه ۴، منطقه ۵ رتبه ۵، منطقه ۴ رتبه ۶، منطقه ۸ رتبه ۷، منطقه ۱۰ رتبه ۸، منطقه ۷ رتبه ۹، منطقه ۹ رتبه ۱۰، منطقه ۱۵ رتبه ۱۱، منطقه ۱۴ رتبه ۱۲، منطقه ۱۲ رتبه ۱۳، منطقه ۱۳ رتبه ۱۴ و منطقه ۱۱ رتبه ۱۵ و آخرین رتبه را کسب نمود. و همچنین مناطق ۱۵ گانه از لحاظ میزان برخورداری از لحاظ شاخص های خلاقیت به سه سطح تقسیم شدند، که مناطق ۱، ۳، ۶، ۲ با میانگین ضریب اولویت ۰,۴۳ در سطح اول یعنی سطح فرابرخوردار قرار گرفت و مناطق ۵ و ۴ با میانگین ضریب اولویت ۰,۱۷ در سطح دوم یعنی متوسط (برخوردار) و مناطق ۸، ۱۰، ۷، ۹، ۱۵، ۱۴، ۱۲، ۱۳، ۱۱ در سطح سوم(محروم از لحاظ شاخصهای شهر خلاق صنایع دستی) قرار گرفتند. و همچنین میانگین ضریب اولویت شاخص های شهر خلاق صنایع دستی در مناطق جنوب(۵، ۶، ۱۳) و مناطق شمال زاینده رود ۱، ۲، ۳، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵) هم به ترتیب میانگین ۰,۲۶، ۰,۱۴ به دست آمد که در نتیجه مناطق جنوب زاینده رود از لحاظ شاخص های خلاقیت شهری صنایع دستی وضعیت بهتری داشتند.

۳-۴)- اصفهان پتانسیل لازم برای حرکت به

جدول شماره۵- مقادیر CVR، میانگین عددی قضاوت‌ها و نتایج سنجش شاخص‌های شهر خلاق صنایع دستی؛ ماخذ:نگارنده

شاخص	زیرشاخص ها	CVR	میانگین عددی	پذیرش یا رد
معیارهای اقتصادی شهر خلاق صنایع دستی	حضور رقبای جدید و افزایش سهم بازار	۰,٤٥	۱,٥	پذیرش
	برند اقتصادی مکان	۰,۳	۱,٦٥	پذیرش
	قیمت زمین و نرخ اجاره	۰,۰٤	۱,٥	پذیرش
	توانایی شناسایی بازارهای مناسب داخلی و خارجی و تضمین خرید تولیدات	۰,۲٥	۱,٦۲٥	پذیرش
	سطح درآمد فعالان بخش گردشگری	۰,۱٥	۱,٤۷٥	رد
	تعداد جهانگردان خارجی و ورود سرمایه گذاری های خارجی به شهر	۰,٦٥	۱,۸۲٥	پذیرش
	رقابت پذیری اکثر کالاهای تولید صنایع دستی اصفهان در بازارهای جهان	۰,۳٥	۱,٦۷٥	پذیرش
	رابطه کامل با کشورهای دارای قدرت خرید بالا	۰,۲	۱,٥	پذیرش
	وجود صنایع،کارخانجات و بنگاه های اقتصادی	۰,٤٥	۱,٦٥	پذیرش
	وجود مراکز تجاری متعدد و بازار محصولات فرهنگی(از جمله صنایع دستی)	۰,۳	۱,٦٥	پذیرش
	روحیه عمومی میل به ثروت،محاسبه گری و سخت کوشی	-۰,۲	۱,۲٥	رد
	دسترسی به نیروی کار متخصص	۰,٦٥	۱,۸۲٥	پذیرش
	افزایش دانش و مهارت	۰,٥	۱,۷٥	پذیرش
	رقابت های بازاریابی	۰,۳٥	۱,٦	پذیرش
	نزدیکی به مشتریان	۰,۰٥	۱,٤۷٥	رد
	نزدیکی به مصرف کننده و بازدیدکننده	۰,۰٥	۱,٤۲٥	رد
	دسترسی به فعالیت های پشتیبان	۰,۱٥	۱,٥٥	پذیرش
	جذب عمده مشتریان به محله	۰,۰٥	۱,٤۲٥	رد
	مشتریان ثابت	۰,۲	۱,٥۲٥	پذیرش
	جذب قشرهای مختلف به محله	۰,۰٥	۱,٤۷٥	رد
	نماد یا ویژگی خاص مکان	-۰,۱	۱,۳	رد
	نزدیکی به همکاران	-۰,٤	۱,۲	رد
	نزدیکی به تامین کنندگان	-۰,۱٥	۱,۳۲٥	رد
معیارهای مدیریتی و ساختاری	اتحادیه های قوی و فعال در شان و اهمیت صنعت گردشگری و صنایع دستی	۰,۸	۱,۹	پذیرش
	برنامه ریزی و سیاست گذاری های کلان و حمایت دولت	۰,٥	۱,۸	پذیرش
	حضور بخش غیردولتی نیرومند در صنایع دستی	۰,٥	۱,۷٥	پذیرش
	بانک جامع اطلاعات هنرمندان و صنعتگران صنایع دستی	۰,۳٥	۱,٦٥	پذیرش
	وجود ارتباط و هماهنگی لازم بین مراکز آموزش عالی و مهارتی فنی و حرفه‌ای	۰,۷	۱,۸٥	پذیرش
	برگزاری کلاس های آموزشی و صنایع دستی	۰,٦	۱,۸	پذیرش
	استانداردهای مواد اولیه و تولید محصولات صنایع دستی	۰,۱٥	۱,٥۲٥	پذیرش
	نظارت مستمر و کامل بر تولیدات(جهت حفظ و ارتقا کیفیت)	۰,٥	۱,۷۲٥	پذیرش
	حس مشارکت جویی بالا و معتمد بودن برای مدیریت شهری	۰,۳	۱,٥٥	پذیرش
	وجود مقررات عرفی و غیر رسمی	-۰,۱	۱,۳	رد

	دسترسی به نهادهای آموزش هنری	۰,۵	۱,۷۲۵	پذیرش
	دسترسی به نهادهای فرهنگی(مانند موزه ها،گالری ها،مساجد،کتابخانه ها)	۰,۳۵	۱,۶۲۵	پذیرش
	دسترسی به نهادهای حمایت کننده کسب و کار	۰,۱۵	۱,۴۲۵	رد
	دسترسی به نهادهای حمایت کننده مالی	۰,۴	۱,۶۵	پذیرش
	نظارت بر روی واردات بی رویه صنایع دستی	۰,۴۵	۱,۷۲۵	پذیرش
معیارهای خلاقیت و نوآوری شهر خلاق صنایع دستی	سیستم بسته بندی مناسب و ابتکاری	۰,۲	۱,۵۵	پذیرش
	تولید انبوه در زمان کوتاه با برخورداری از کارگاه های مدرن و مجهز	-۰,۲۵	۱,۳۵	رد
	ایده‌پردازی و داشتن ابتکارات علمی و هنری و فرهنگی	۰,۴	۱,۶۲۵	پذیرش
	واگرایی، همگرایی، عینیت و انتزاعی تفکر	-۰,۳۵	۱,۲۷۵	رد
	محوریت قرار دادن دانش و فناوری نوین خلاقانه	-۰,۱	۱,۴	رد
	فناوری، استعداد و تساهل با محوریت شهر خلاق	۰,۱۵	۱,۵۵	پذیرش
	داشتن ایده‌های مهارتی و تحول‌گرا	۰,۵	۱,۵۵	پذیرش
	داشتن اصالت فرهنگ بومی در تولید محصولات دستی	۰,۳	۱,۵۵	پذیرش
	بروز نوآوری و خلاقیت در اثر مجاورت مکانی	۰	۱,۴۵	رد
	میزان خلاقیت و نواوری محلی	۰,۰۵	۱,۴۵	رد
	شرکت‌های دانش‌بنیان به عنوان کانون‌های بومی‌سازیِ تفکر، ایده‌پردازی و خلاقیت	-۰,۲۵	۱,۲۵	رد
	پژوهشگاه‌ها و پارک‌های علم و فناوری مؤثر در خلق ایده‌های جدید	۰,۰۵	۱,۵	پذیرش
معیارهای اجتماعی-فرهنگی شهر خلاق صنایع دستی	احیا هنرها و صنایع دستی بومی	۰,۷	۱,۸۲۵	پذیرش
	حفاظت و نگهداری بهتر از آثار فرهنگی و ابنیه تاریخی	۰,۴۵	۱,۷۲۵	پذیرش
	کاهش نابرابری های اجتماعی و حضور زنان در عرصه اجتماع	-۰,۳۵	۱,۱۵	رد
	فرصت های بهتر کاری و اجتماعی	-۰,۳۵	۱,۲۵	رد
	جذب گردشگران فرهنگی و تقویت ارتباطات بین فرهنگی	۰,۲۵	۱,۶	پذیرش
	گسترش و بهبود جاذبه های گردشگری	۰,۴۵	۱,۷۲۵	پذیرش
	برپایی نمایشگاه های توسعه صنایع دستی	۰,۴۵	۱,۶۷۵	پذیرش
	تنوع فرهنگ و اعتقادات هنرمندان	-۰,۳۵	۱,۱۷۵	رد
	آشنایی با آداب و رسوم	-۰,۱۵	۱,۲۷۵	رد
	میزان مهاجرت به شهرهای دیگر	-۰,۵	۱,۰۵	رد
	موزه‌های معرف میراث فرهنگی و صنایع دستی	۰,۴۵	۱,۶۷۵	پذیرش
	رویدادهای فرهنگی(جشنواره ها و همایش ها و...)	۰,۵۵	۱,۸	پذیرش
	چهره های شاخص(تعداد هنرمندان،شعرا و...)	۰,۵	۱,۳۵	رد
	فعالیت سازمان های مردم نهاد	۰,۴۵	۱,۷۵	پذیرش
	امنیت اجتماعی	۰,۳۵	۱,۶	پذیرش
	ضرورت روابط اجتماعی	-۰,۱	۱,۳۷۵	رد
	سطح درک و آگاهی اجتماعی همکاران	۰	۱,۳۲۵	رد
	تعامل با همکاران	۰,۳۵	۱,۶۲۵	پذیرش
	مسئولیت پذیری همکاران	۰,۱	۱,۴۷۵	رد

	تاثیر فضاهای تفریحی-فرهنگی	۰,۳۵	۱,٦۷۵	پذیرش
	هویت و تصویر محلی	-۰,۳۵	۱,۲۵	رد
	تمرکز قشر تحصیل کرده و متخصصین	۰,۱۵	۱,٦۲۵	پذیرش
	زمینه های فنی و تکنیکی	۰,۲	۱,٤۷۵	رد
	انسجام و همبستگی بالای جامعه بومی	۰,۱	۱,٤۷۵	رد
	ارزش های فرهنگی و معنوی مکان	۰,۱۵	۱,٤۵	رد
	اعتقاد اجتماعی	-۰,۳۵	۱,۲۵	رد
معیارهای زیست محیطی شهر خلاق صنایع دستی	تنوع زیست بوم و اقلیم	-۰,۲۵	۱,۲۷۵	رد
	زاینده رود و حاشیه آن	-۰,۰۵	۱,٤۲۵	رد
	چهار فصل بودن شهر	-۰,۱۵	۱,۳۲۵	رد
	جغرافیای طبیعی مطلوب	۰	۱,٤	رد
	سرانه بالای فضای سبز	۰,۵	۱,۷۰	پذیرش
	تفرجگاه های طبیعی،مناطق حفاظت شده و گونه های جانوری و گیاهی	۰,۰۵	۱,٤۵	رد
	باغ شهر صفوی(مادی ها،چهارباغ و...)	-۰,۰۵	۱,٤	رد
	مصون بودن از اکثر بلاهای طبیعی	۰,۰۵	۱,۳۲۵	رد
	پاکیزگی و بهداشت شهری مطلوب	۰,۵	۱,۷۵	پذیرش
	آلودگی شدید هوا و پدیده وارونگی هوا	-۰,۰۵	۱,۳۲۵	رد
	استفاده از مواد اولیه بومی	۰,۳۵	۱,٦۲۵	پذیرش
معیارهای کالبدی صنایع دستی	وجود امکانات شهری:فضاهای شهری،خیابان ها و میدان ها و فضاهای مصرفی فرهنگی	۰,٤	۱,٦۷۵	پذیرش
	زیرساخت های محلی	-۰,۱۵	۱,٤	رد
	نزدیکی محل کار به سکونت	-۰,۳۵	۱,۱۲۵	رد
	دسترسی به پارکینگ	-۰,۲	۱,۲۷۵	رد
	نزدیکی به راه های اصلی	۰	۱,۳۷۵	رد
	وجود فضای کافی برای استقرار کارگاه	۰,۳	۱,٦۲۵	پذیرش
	وضیت مساحت کارگاه ها	-۰,۲۵	۱,۳۵	رد
	بررسی کیفیت کارگاه صنایع دستی	۰,۱	۱,۵	پذیرش
	استفاده از کالبد تاریخی و میراثی	۰,۳۵	۱,٦۷۵	پذیرش
	میراث تاریخی به عنوان بستری برای خلق ایده‌های نو شهری در عصر پسامدرن و فراپسامدرن	۰,۳۵	۱,٦۵	پذیرش
	مکان‌ها و فضاهای ملموس تاریخیِ ایرانی در میراث فرهنگی و هویت شهر خلاق صنایع دستی	۰,۳	۱,٦۲۵	پذیرش
	مکان‌ها و فضاهای تاریخیِ تلفیق شده در فضاهای مدرن شهری	۰	۱,٤	رد
	مکان‌ها و فضاهای تاریخی نمادی برای خودنمایی قابلیت‌های ملی، فرهنگی و خلاق	-۰,۱۵	۱,٤	رد

سمت شهر خلاق صنایع دستی با رویکرد گردشگری را دارد

به منظور ارزیابی تاثیر صنایع دستی و گردشگری در شهر اصفهان، میانگین نمرات اختصاص یافته به مولفه « تاثیر صنایع دستی و گردشگری در شهر خلاق صنایع دستی» را به تفکیک دیدگاه متخصصان و صاحبان صنایع دستی بررسی نموده و سپس با استفاده از آزمون t یک نمونه‌ای معنی‌داری اختلاف میانگین نمرات با مقدار ۳ (مقدار متوسط پاسخ هر سوال) را می‌آزماییم که نتایج به دست آمده در جدول زیر گزارش شده‌اند.

برای مولفه تاثیرپذیری صنایع دستی و گردشگری شهر اصفهان با تاکید بر صنایع دستی مقدار میانگین نمرات برای پرسشنامه متخصصان و صاحبان صنایع دستی به ترتیب ۳/۹۹ و ۳/۵۳ می‌باشد که به ترتیب ۰/۹۹ و ۰/۵۳واحد بیشتر از مقدار ۳ است و معنی‌داری آزمون t در سطح اطمینان ۹۵% (۰,۰۵>Pvalue) به این معنی است که میانگین پاسخ متخصصان به سوالات مولفه تاثیر صنایع دستی و گردشگری شهر اصفهان به میزان قابل توجهی بیشتر از مقدار ۳ است و مطابق با فاصله اطمینان ۹۵ %، مقدار میانگین پاسخ در جامعه با احتمال ۹۵ درصد در حد فاصل ۳/۸۷ تا ۴/۱ قرار می‌گیرد. همچنین میانگین پاسخ صاحبان صنایع دستی به سوالات مولفه مورد نظر پرسشنامه صاحبان صنایع دستی به میزان قابل توجهی بیشتر از مقدار ۳ بوده و مطابق با فاصله اطمینان ۹۵%، مقدار میانگین پاسخ در جامعه با احتمال ۹۵ درصد در بازه ۳/۵۴تا ۳/۹۲ واقع می‌شود. از آنجایی که گزینه های سوالات این مولفه به گونه‌ای هستند که پاسخهای دال بر تاثیر زیاد صنایع دستی در توسعه گردشگری شهر اصفهان به سمت اعداد بزرگ (بزرگتر از ۳) گرایش

جدول شماره۷- بررسی تاثیرپذیری صنایع دستی و گردشگری از یکدیگر

ردیف	مناطق	ضریب اولویت(رتبه)	میانگین ضریب اولویت	میزان برخورداری
۱	۱	۰,۵٤	۰,٤۳	فرا برخوردار
۲	۳	۰,٤۸		
۳	٦	۰,٤۱		
٤	۲	۰,۳		
۵	۵	۰,۲۱	۰,۱۷	برخوردار(متوسط)
٦	٤	۰,۱٤		
۷	۸	۰,۰۸	۰,۰٤	فرو برخوردار (محروم)
۸	۱۰	۰,۰۷		
۹	۷	۰,۰٦		
۱۰	۹	۰,۰۵		

۱۱	۱۵	۰,۰٤		
۱۲	۱٤	۰,۰٤		
۱۳	۱۲	۰,۰٤		
۱٤	۱۳	۰,۰۲		
۱۵	۱۱	۰,۰۲		
مناطق جنوب رودخانه زاینده رود	۵	۰,٤۸	۰,۲٦	برخوردار تر از شمال
	٦	۰,۳		
	۱۳	۰,۰۲		
مناطق شمال رودخانه زاینده رود	۱	۰,۵٤	۰,۱٤	محروم تر از جنوب
	۳	۰,٤۱		
	٤	۰,۲۱		
	۲	۰,۱٤		
	۱۵	۰,۰۸		
	۱۱	۰,۰۷		
	۹	۰,۰٦		
	۱۲	۰,۰۵		
	۷	۰,۰٤		
	۸	۰,۰٤		
	۱۰	۰,۰٤		
	۱٤	۰,۰۲		

دارنـد، لذا می‌تـوان نتیجه گرفـت از دیدگاه متخصصان و صاحبـان صنایع دسـتی، ایـن صنعت تاثیـر زیادی بر حرکت اصفهان به سـمت شـهر خلاق صنایع دسـتی با رویکـرد گردشـگری می‌گـذارد زیرا اولا میانگین پاسـخ افـراد بزرگتـر از ۳ (به سـمت جواب "تاثیر زیـاد") بوده ثانیا مقدار میانگین در مقایسـه با عدد ۳ معنادار شـده اسـت(Pvalue<۰,۰۵).

۴- نتیجه گیری و پیشنهادات

• برگـزاری جشـنواره هـا، کارگاه هـا و نمایشـگاه هـا بـرای گروههـای مختلـف سـنی و خانـواده هـا و ایجاد خانه‌هـای هنـر بـرای حمایـت از طـرح هـای خلاقانـه

• حمایـت از هنرمنـدان و افراد خلاق بـه ویژه جوانان با کمـک هزینـه هایی توسـط مدیریت شـهری، به منظور خلـق آثـار هنـری و فعال سـازی محیط های شـهری و فراهـم کـردن زمینـه حضور آثـار و افـراد در جشـنواره هـای مختلـف و نمایـش آثـار آنهـا در نمایشـگاههای شهر ی

• ایجـاد فضاهایـی ماننـد کارگاه هـای هنـری بـرای فراهـم کـردن زمینـه بروز خلاقیت شـهروندان بـه ویژه کـودکان، نوجوانـان و جوانـان و ایجـاد امـکان برقـراری ارتبـاط آن هـا بـا متخصصـان حرفـه ای در حیطه های مختلـف در فضاهـای چنـد منظـوره عمومـی مدیریت شهر ی

• افزایـش دسترسـی و مشـارکت در هنـر و فرهنـگ شـهری، افزایـش بودجـه بـرای فرهنگ، هنـر و ادبیات، حمایـت از تنـوع در فرهنـگ و هنـر، تشـویق خلاقیـت و نـوآوری در طراحـی محیـط مصنـوع توسـط مدیـران شهر ی.

• تولیدصنایـع دسـتی بـا الهـام از نـگاره هـای تاریخی و باسـتانی منطقـه ،اسـتان و شـهر اصفهـان و اشـاعه فرهنـگ اسـتفاده از صنایـع دسـتی در زندگی با شـیوه ی تبلیغانـی موثر

• توسـعه فعالیت هـای خلاقانه و فرهنگی، زیرا توسـعه فعالیـت هـای خلاقانـه و فرهنگـی وسـیله ای قدرتمند بـرای توسـعه اجتماعـی هسـتند و فرصـت هایـی برای محـلات و گروههـای اجتماعـی کـه دچـار وضعیـت نامسـاعدی مـی باشـند فراهـم می سـازد.

• ایجـاد مراکـز و مجموعه هایی که در آنها بتوان مراحل سـاخت و تولیـد صنایـع دسـتی را برای گردشـگران به نمایـش گـذارد و همچنین امـر آمـوزش، پژوهش برای جـذب جوانـان مسـتعد بـه ایـن صنایـع و نیز تشـویق مـردم بـه خرید بیشـتر این کالاهـا نیز مـی تواند جمله راهکارهایـی اسـت کـه مـورد توجـه مسـؤولان ذیربـط قرارگیرد.

• بـا توجـه به بررسـی های انجـام گرفته پیشـنهاد می شـود بـرای رشـته هـای قلمزنی،خاتـم و احجـام فلزی سـنتی که بیشـترین میـزان فراوانی تعـداد کارگاه را در مناطق۱۵گانـه بـه خـود اختصـاص داده انـد امکانات و سـرمایه لازم جهت ارتقا کارگاه ها اختصاص داده شـود .بـه طوریکـه بـا تخصیص سـرمایه برای رشـته ی خاتم

جدول شماره۶ – رتبه بندی سطوح برخورداری مناطق شهر اصفهان از لحاظ شاخص های شهر خلاق با استفاده از مدل تاپسیس؛ ماخذ: نگارنده

نام مؤلفه	میانگین پاسخ	اختلاف میانگین با ۳	p-value	فاصله اطمینان ۹۵٪ برای میانگین پاسخ
تاثیرپذیری صنایع دستی و گردشگری از یکدیگر با تاکید بر صنایع دستی از دیدگاه متخصصان	۳/۹۹	۰/۹۹	۰/۰۰۱	۳/۸۷ تا ٤/۱
تاثیرپذیری صنایع دستی و گردشگری از یکدیگر با تاکید بر صنایع دستی از دیدگاه صاحبان صنایع دستی	۳/۵۳	۰/۵۳	۰/۰۰۱	۳/٥٤ تا ۳/۹۲

در مناطق ۲،۵،۹ و۱۳ به ایجاد کارگاه و آموزشگاه های هنرهای صنایع دستی انجام شود.

• هم چنین با توجه به اطلاعات و آمار تعداد کارگاه های صنایع دستی رشته های قلمکاری،کاشی معرق و نگارگری کمترین میزان فراوانی کارگاه ها را نسبت به سایر رشته ها دارند بدین منظور پیشنهاد می شود بیشترین توجه و حمایت به این رشته ها صورت گیرد برای ایجاد و ارتقا کارگاه ها در مناطق شرایط و امکانات لازم فراهم گردد .به طوریکه در مناطق۱۲،۱۳،۵،۹ و۶ که کمترین میزان تعداد کارگاه های صنایع دستی در آنها وجود دارد نیاز به توجه و سرمایه گذاری و به آموزش و به کارگیری هنرمندان در این رشته ها امری ضروری می باشد.

منابع و مراجع

- استانداری اصفهان،معاونت برنامه ریزی،دفترآمارو اطلاعات(۱۳۹۴).

- شفیعی، زاهد، فیرزوه فرخیان و لیلا میرقدر (۱۳۹۲)، اصفهان به عنوان شهر خلاق صنایع دستی با رویکرد توسعه گردشگری، فصلنامه بین‌المللی انجمن جغرافیایی ایران، دورهٔ جدید، سال دوازدهم، شماره ۴۳.

- طرح پژوهشی سند راهبردی آمایش سرزمین استان اصفهان بخش صنایع دستی و گردشگری(۱۳۹۱)،اصفهان: دفتر تقسیمات سیاسی وزارت کشور و اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.

- فلوریدا، ریچارد (۱۳۹۰)، شهرها و طبقه خلاق، ترجمه: ابراهیم انصاری و محمداسماعیل انصاری، نشر جامعه‌شناسان، چاپ اول، تهران.

- مختاری ملک‌آبادی، رضا و محسن سقایی و فاطمه ایمان (۱۳۹۳)، سطح‌بندی مناطق پانزده‌گانه اصفهان از لحاظ شاخص‌های شهر خلاق با استفاده از مدل‌های برنامه‌ریزی منطقه‌ای، مجله پژوهش و برنامه‌ریزی شهری، سال پنجم، شماره ۱۶.

- موسوی، میرنجف (۱۳۹۰)، کاربرد مدل در جغرافیا با تاکید بر برنامه ریزی شهری و ناحیه ای ، انتشارات علم و نوین،چاپ دوم.

- Alrabady, Rama. (2013), Creative cities through local heritage revival: a perspective from Jordan/Madaba, International Journal of Heritage Studies, Vol. 19, No. 3, 288–303.

- Beaker ,Greg, Glen murray ,(2008), creative city planning framework , Toronto.

- Florida,Richard,(2005):cites and creative class Routladge , UAS.

- Greg Richards. (2013), Creativity and tourism in the city, Current Issues in Tourism, 2014, Vol. 17, No. 2, 119–144.

- Landry, C (2008), The Creative City: It is Origin and Future urban design, spring 2008, Issue 106.

- Richards,G;&Wilson,J.(2006),The creative Turn in Regeneration:Creativity Spaces, Spectacles and Tourism in cities.2;

- Sasaki,masayuki,(2008):Developing creative cities through networking,mar3-15.

- Scott, Allen John (2014), Beyond the Creative City: Cognitive–CulturalCapitalism and the New Urbanism, Regional Studies, 2014, Vol. 48, No. 4, 565–578.